

SXEDIO.K7

2.11.1964: Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΞΕΚΑΘΡΙΖΕΙ ΟΤΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΕΙΝΑΙ Η ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ- ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ- ΕΝΩΣΗ

Το σχέδιο Ατσεσον είχε ματαιωθεί, αλλά οι αγγλοαμερικανοί δεν φαίνεται, όπως διαπιστώνεται από έγγραφα του Φόρεϊν Οφφισ που δόθηκαν στη δημοσιότητα την 1η Ιανουαρίου 1966, μετά την παρέλευση τριανταετίας, να εγκατέλειψαν τα σχέδιά τους για διπλή Ένωση, δηλαδή την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, με αντάλλαγμα στην Τουρκία μιας βάσης στην Κύπρο.

Για να γινόταν όμως αυτό είτε έπρεπε να υποχρεωθεί ο Πρόεδρος Μακάριος να συγκατανεύσει σε μια τέτοια λύση είτε, στην έσχατη ανάγκη να απομακρυνθεί από την Προεδρία.

Ωστόσο, οι δεσμοί που ανέπτυξε συνέχεια με τη Σοβιετική Ένωση και τις άλλες χώρες του Ανατολικού Συνασπισμού, τους αδέσμευτους και τους Αφροασιάτες, αποτελούσαν το βασικό του στήριγμα.

Σύμφωνα με α έγγραφα του Φόρεϊν Οφφισ (Φιλελεύθερος 1.1.1966) "οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Βρετανία συμφώνησαν τον Οκτώβριο του 1964 να προωθήσουν νέο σχέδιο που προνοούσε την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα με αντάλλαγμα, είτε τη χερσόνησο της Καρπασίας, είτε περιοχή της ανατολικής Θράκης είτε ένα ελληνικό νησί να δοθεί στην Τουρκία".

Σύμφωνα με τα έγγραφα "το νέο σχέδιο που προνοούσε αυτή τη φορά και τη συγκατάθεση της Τουρκίας ακολούθησε την αποτυχία του αρχικού σχεδίου για ένωση έναντι παραχώρησης της χερσονήσου της Καρπασίας στην Τουρκία με πραξικόπημα εναντίον του Προέδρου Μακαρίου" και ότι "οι αμερικανοί ανέλαβαν πρωτοβουλία για την προώθηση του ιδίου χρησιμοποιώντας και τον τότε βασιλιά της Ελλάδας Κωνσταντίνο".

Όπως αναφέρεται στα έγγραφα "σε συνάντηση του Βασιλιά Κωνσταντίνου με τον Υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Ντιν Ρασκ, στις **29** Ιανουαρίου **1965**, ο Βασιλιάς είπε ότι μια από τις σκέψεις του ήταν ο Μακάριος να πάρει ανώτερο εκκλησιαστικό αξίωμα, πέραν του αξιώματος του Αρχιεπισκόπου που κατείχε, και να φύγει από την Κύπρο".

Προστίθεται στα έγγραφα: "Σε Συμβούλιο του Στέμματος στην Αθήνα, ο Μακάριος φέρεται να αποδέχθηκε με πολλή δυσκολία το νέο σχέδιο, με τη διαφορά το αντάλλαγμα να γίνει από την Ελλάδα. Συνάντηση του τότε Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών Κωστοπούλου με τον τούρκο ομόλογο του Χασάν Ισιήκ στο πλαίσιο συνόδου του ΝΑΤΟ, το Μάιο του **1965**, ο Κωστόπουλος προσπάθησε να πείσει τον Ισιήκ για το νέο σχέδιο με τα εξής επιχειρήματα:

Α. Οι Τούρκοι θα έχουν την προστασία των ελληνικών αρχών αντί των κυπριακών, τις οποίες η τουρκική πλευρά δεν εμπιστευόταν.

Β. Δεν θα κυβερνούσε ο Μακάριος και δεν θα υπήρχε ο κίνδυνος παρεμβολής κομμουνιστών ή της Ενωμένης Αραβικής Δημοκρατίας (Αιγύπτου και Συρίας).

Ο Ισιήκ δεν αποδέχθηκε την ελληνική πρόταση και εισηγήθηκε παγοποίηση της ιδέας της Ένωσης για μια εικοσαετία".

Αυτά, σύμφωνα με τα έγγραφα του Φόρεϊν Οφφισ ή όσα αφέθηκαν στη δημοσιότητα, γίνονταν στο παρασκήνιο.

Όμως στην Κύπρο είχαν ήδη αρχίσει κάποιες κινήσεις με το πρόσχημα ότι η Κυπριακή ηγεσία, και ιδιαίτερα η Αριστερά, δεν ευνοούσαν πια, με κανένα τρόπο, την Ένωση.

Η κατηγορία του ανθενωτικού αυτή την περίοδο, έστω και αν πέρασαν τέσσερα χρόνια από την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας ισοδυναμούσε με εθνική προδοσία. Γι' αυτό ο μεν Πρόεδρος Μακάριος διακήρυσσε με κάθε ευκαιρία ότι η Αυτοδιάθεση-Ένωση αποτελούσε τον απότερο στόχο των Ελλήνων

Κυπρίων.

Την ίδια γραμμή υποστήριζε και το ΑΚΕΛ και η Αριστερά, ενώ η πορεία ειρήνης που έγινε στην Κύπρο εναντίον των βρετανικών βάσεων στις 11 Οκτωβρίου, με συμμετοχή όλων των παρατάξεων στην νήσο, έγινε με σύνθημα Αυτοδιάθεση- Ένωση.

Δηλώσεις υπέρ της Ένωσης γίνονταν συνεχώς και από την Ελλάδα.

Στις 26 Οκτωβρίου 1964 έφθασε στην Κύπρο για ένα άλλο ταξίδι, ο Υπουργός Εθνικής Αμυνας της Ελλάδας Πέτρος Γαρουφλιάς, ο οποίος σε δηλώσεις του ανέφερε:

"Προ ολίγου μόλις χρόνου, και η απλή προφορά της λέξης Ένωσις επροκάλει αλλεργικήν αντίδρασιν. Σήμερον όμως η Ένωσις θεωρείται από όλους ως η μοναδική αναγκαία και οριστική λύσις του Κυπριακού ζητήματος. Η πραγματοποίησις της Ενώσεως δεν προσκρούει εις εσωτερικά, αλλά εις εξωτερικά εμπόδια και συγκεκριμένως εις τον τουρκικόν παραλογισμόν. Εσωτερικώς είναι όλοι υπέρ της Ενώσεως. Δεν υπάρχουν ενωτικοί και ανθενωτικοί, ούτε εις Κύπρον, ούτε εις Ελλάδα. Υπάρχουν μόνον Έλληνες. Ούτε υπάρχουν εκείνοι, όπως ισχυρίζονται μερικοί, ανόητοι που προσφέρουν ανταλλάγματα διά να επιτύχουν την Ένωσιν και εκείνοι που αρνούνται να προσφέρουν ανταλλάγματα. Όλοι επιδιώκομεν την Ένωσιν, χωρίς όρους και δεσμεύσεις. Αυτός είναι ο κοινός πόθος και ο κοινός σκοπός προς την οποίαν πάντες αποβλέπομεν και διά τον οποίον αγωνιζόμεθα. Ο παραλογισμός και οι παράλογοι αξιώσεις των Τούρκων αποτελούν το μόνον εξωτερικόν εμπόδιον της Ενώσεως".

Αυτό που έλεγε ο Πετρος Γαρουφλιάς δεν ήταν τίποτε άλλο παρά η γραμμή του πρωθυπουργού Γεωργίου Παπανδρέου ο οποίος είχε αναφέρει και στον αμερικανό πρόεδρο Λύντον Τζόνσον, κατά το ταξίδι του στις Ηνωμένες Πολιτείες ότι μόνο με την Ένωση της Κύπρου με τη νατοϊκή Ελλάδα θα λύοταν το κυπριακό γιατί οι κύπριοι δεν θα είχαν πλέον λόγο,

σαν επαρχία της ελληνικής επικράτειας, παρά μόνο η ελληνική κυβέρνηση.

Πάνω στην ίδια γραμμή της Ένωσης ο Πρόεδρος Μακάριος μιλώντας στις 2 Νοεμβρίου 1964 στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Γεωργίου στο Παραλίμνι τόνισε:

"Ερωτήματα ακούονται και σκέψεις διατυπούνται ως προς την περαιτέρω πορεία του εθνικού ζητήματος μας. Απλή και μία είναι η απάντησις όπως μία και μόνη είναι η λύσις του προβλήματος. Αδέσμευτος ανεξαρτησία, παρέχουσα εις τον Κυπριακόν λαόν, βάσει της αρχής της αυτοδιαθέσεως, το δικαίωμα να καθορίση ελευθέρως την τύχην και το μέλλον του. Οιαδήποτε άλλη λύσις είναι νόθος και απαράδεκτος εκ μέρους μας. Ας γνωρίζουν δε οι εμφανώς ή αφανώς δρώντες εις τα εντός ή εκτός της Κύπρου παρασκήνια, ότι δεν θα δεχθώμεν λύσεις συμβιβαστικής διά να εξυπηρετηθούν ξένα συμφέροντα. Δεν θα δεχθώμεν λύσεις διά την εγκατάστασιν εις την νήσον μας οιαυδήποτε είδους ξένων στρατιωτικών βάσεων. Δεν αγωνιζόμεθα και δεν θυσιαζόμεθα διά να εξυπηρετήσωμεν άλλων τους σκοπούς και τα συμφέροντα. Αγωνιζόμεθα διά την ελευθερίαν. Αγωνιζόμεθα διά την αυτοδιάθεσιν και έχουμε απαράγραπτον το δικαίωμα να καθορίσωμεν μόνοι το εθνικόν μέλλον μας, συμφώνως προς την θέλησιν και τους πόθους μας. Το διακηρύξαμεν πολλάκις: Η Ένωσις μας με την Μητέρα Πατρίδα, την αιωνίαν Ελλάδα".

Εξ άλλου ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Εζεκίας Παπαϊωάννου μιλώντας στη Βουλή στις 16 Νοεμβρίου σε θέμα για την εξωτερική πολιτική της Κύπρου, ανέφερε:

"Οι αγγλοαμερικανοί ιμπεριαλισταί μετέρχονται παν μέσον διά να ματαιώσουν την συζητήσιν του Κυπριακού εις την επικείμενην Γενικήν Συνέλευσιν του ΟΗΕ επειδή αντιλαμβάνονται ότι θα χάσουν το παιγνίδι. Το ταξίδι του Μπρόζιτς, Γ.Γ. του ΝΑΤΟ εις Αθήνας και Αγκυραν σκοπόν έχει την

εξάσκησιν πιέσεως διά μίαν συμβιβαστικήν, νατοϊκήν, νόθον λύσιν του κυπριακού ζητήματος.

Φορώντας την μάσκα του ενωτικού οι αμερικανοάγγλοι ιμπεριαλισταί και οι πράκτορες των, επιδιώκουν να συγκαλύψουν την πραγματική των πολιτικήν, που είναι ο διαμελισμός και η υποδούλωσις της Κύπρου εις το NATO, όπισθεν ενός παραπετάσματος ευθυνής δημοκοπίας.

Οι σφαγιασταί του κυπριακού λαού, οι αγγλοαμερικάνοι ιμπεριαλισταί έγιναν τώρα ενωτικοί. Τι είδους ένωσιν όμως επιδιώκουν; Ένωσιν τύπου Ατσησον; Ένωσιν με διαμελισμόν και υποδούλωσιν εις το NATO;

Ο Κυπριακός λαός όμως δεν έχυσε τόσο αίμα και τόσα δάκρυα διά να παριέλθη η Κύπρος είχε χείρας εκείνων οι οποίοι είναι υπεύθυνοι διά τα δεινά τα οποία υπέστη και το αίμα το οποίον εχύθη. Ο Κυπριακός λαός θα περιφρουρήση την ενότητα του ως κόρην οφθαλμού και θα την ισχυροποιήση έτι περισσότερο. Θα περιφρουρήση την μοναδικήν πατριωτικήν γραμμήν του της αδεσμεύτου ανεξαρτησίας, αυτοδιαθέσεως, Ενώσεως. Θα περιφρουρήση τον αγώνα του από κάθε ιμπεριαλιστικήν υπονόμευσιν και επιβουλήν".